

ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อประสมที่มีต่อความสามารถทางภาษา
ด้านการสื่อความหมายชั้นอนุบาลปีที่ 2
The Effect of Learning Experience Using Multimedia
on the Ability in the Language of Meaning Kindergarten 2nd Year

สุมิตรา สุขเกษม*
Sumitra Sukkasem

Received: June 29, 2023 Revised: September 6, 2023 Accepted: September 18, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายของนักเรียนก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ที่ใช้สื่อประสม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 และเพื่อศึกษาระดับความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายภาพรวมของนักเรียน เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 85 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลโคกสำโรง ปีการศึกษา 2565 ภาคเรียนที่ 1 - 2 จำนวน 23 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย สื่อประสมที่ส่งเสริมทักษะและความสามารถทางภาษาเพื่อสื่อความหมาย จำนวน 14 หน่วย แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย รวม 40 ข้อ เป็นแบบปรนัย 3 ตัวเลือก และการปฏิบัติ รวม 4 ตอน ตอนละ 10 ข้อ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

ผลการศึกษาพบว่า 1. ความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายหลังจัดประสบการณ์ของนักเรียนที่ใช้สื่อประสม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าก่อนจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2. ระดับความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ภาพรวมของนักเรียนที่ใช้สื่อประสม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 85 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดประสบการณ์, การสื่อความหมาย, ความสามารถทางภาษา, สื่อประสม

* ครู คศ.3 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลโคกสำโรง

Abstract

The objectives of this research were: To measure and compare the communication skills of students before/after the study; o explore the overall level of abilities for communication of students compared to the 85 percent criterion. The sample group consisted of 23 students from Kindergarten Grade 2 at Anuban Tambon Khok Samrong School in the academic year 2022, semester 1 - 2. The samples were selected by purposive sampling method. The instruments used in the study consisted of 14-unit multimedia materials enhancing communicative language skills, a Language Skills and Abilities for Communication Test, which is a 40-item 3-choice multiple questions with the 4-section 10-item practice test. Statistics used for analysis were percentage, mean, standard deviation, and a hypothesis test (t-test).

The results showed that 1. After the study, students have a higher level of interpretive language ability, statistically significant at the .05 level. 2 The level of communication ability of Kindergarten 2 students is higher than the 85 percent criterion, which is statistically significant at the .05 level.

Keywords: Organizing Experiences, Transfer of Meanings, Language Proficiency, Multimedia

บทนำ

สำหรับเด็กปฐมวัย เรื่องภาษาเป็นหนึ่งในทักษะพื้นฐานที่เด็กจะต้องเรียนรู้ เพื่อใช้สื่อสารและใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งทักษะทางภาษาประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งล้วนแต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน เพื่อให้เด็กสามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้เป็นอย่างดี จึงควรส่งเสริมและพัฒนาไปพร้อมกันทุกด้าน หลักสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัยคือ ส่งเสริมและพัฒนาความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของเด็กแต่ละบุคคล เพื่อให้สามารถเติบโตเป็นคนดี มีคุณภาพ และทำประโยชน์ต่อสังคม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 32) การจัดการศึกษาปฐมวัยจึงเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้ เนื่องจากการจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพนั้น จำเป็นต้องเริ่มกันตั้งแต่ระยะต้นของชีวิต ซึ่งประสบการณ์ที่เด็กได้รับจะมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความพร้อมสำหรับการพัฒนาขั้นต่อไป อีกทั้งความสามารถในการใช้ภาษาของบุคคลยังเป็นเครื่องมือบ่งชี้ถึงความสำเร็จเติบโตของสติปัญญา ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาทักษะภาษาเด็กปฐมวัย จึงเป็นการปูพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้แก่เด็กต่อไป

แนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยเป็นไปในลักษณะการเตรียมความพร้อมของเด็ก และควรมีลักษณะให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการเรียนรู้ ครูจึงควรให้โอกาสเด็กได้แสดงออกอย่างอิสระในการคิด การเรียนรู้ การรู้จักเหตุรู้จักผล ดังนั้นในการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องฝึกทักษะกระบวนการคิด โดยอาศัยสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ประเภทต่าง ๆ และเครื่องมือสำคัญของความคิด คือ ภาษา ซึ่งสัญลักษณ์ทางภาษา ได้แก่ เสียงที่ใช้พูดแทนความรู้สึก แทนความเข้าใจ ภาษาจึงเป็นเครื่องมือในการคิดและการเรียนรู้ เด็กเล็ก ๆ เรียนรู้ภาษาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สิ่งแวดล้อมรอบตัว จากการได้เห็น ได้ฟัง ได้สัมผัส ได้ลอง การพูดชี้แนะของผู้ใหญ่ ซึ่งมีความหมายต่อการเรียนรู้ของเด็ก การให้โอกาสทางภาษา คือ การเรียนรู้ภาษาที่มีคุณค่าของเด็ก และโดยธรรมชาติแล้วเด็กสามารถเรียนรู้ภาษาได้ด้วยตนเอง การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาอย่างถูกวิธีตั้งแต่ระดับปฐมวัย จึงมีผลทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนสิ่งต่าง ๆ ในอนาคต (ชินพรหม จาติเสถียร, กันตวรรณ มีสมสาร, และอภิรติ ไชยกาล, 2560, หน้า 1 – 3)

ความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จึงกำหนดสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยอายุ 3 – 6 ปี เพื่อให้เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่หวังให้เกิดขึ้นกับเด็กบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติ เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาปรับใช้จัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเด็ก สำหรับมาตรฐานด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา รวม 12 มาตรฐาน โดยการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษานั้น ได้แก่ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย กำหนดให้เด็กปฐมวัยสามารถสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ กำหนดสภาพที่พึงประสงค์อ่านภาพ สัญลักษณ์ และพูดด้วยภาษาของตน เขียนขีดเขียนตามแบบอย่างมีทิศทาง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 26 – 39)

โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลโคกสำโรง ตระหนักเห็นความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาเด็ก ตามแนวทางที่กำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตาม จากรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2563 – 2564 ของฝ่ายวิชาการ โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลโคกสำโรง (2564, หน้า 5) พบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญาของนักเรียน เฉลี่ยร้อยละ 82.67 และด้านการใช้ภาษาสื่อสาร เฉลี่ยร้อยละ 80.25 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่

โรงเรียนกำหนดไว้ที่เฉลี่ยร้อยละ 85 และเมื่อศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้ว พบว่า นักเรียนขาดความสามารถด้านการสื่อความหมาย (การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน) เช่น การจำแนกคำหรือเสียงที่ใช้ ขาดความชัดเจนและเหมาะสม รวมถึงความสมบูรณ์ของการใช้คำ หรือประโยคในการเล่า ขาดความคล่องแคล่วในการพูด ไม่กล้าพูดหรือแสดงความคิดเห็น รวมถึงสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การขาดสื่อที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้หรือกระตุ้นส่งเสริมผ่าน การคิด การลำดับเรื่องราว พูด สนทนา ซักถาม และแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อให้เป็นการสร้างแรงจูงใจที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็ก

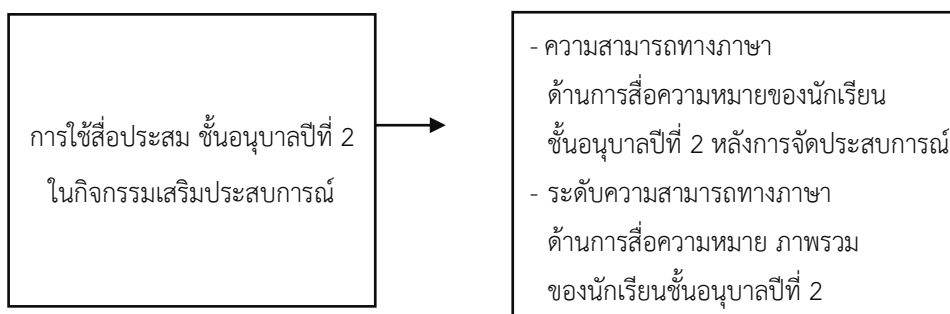
จากการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ จิตวิทยาหลักการสอน และการเลือกใช้สื่อเพื่อให้เหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของเด็ก พบว่า สื่อที่ใช้ในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการสื่อความหมายให้กับเด็กปฐมวัย สื่อประสมที่นำมาใช้นั้นเป็นการประสมของสื่อของจริง คำคล้องจอง บัตรคำ คำกลอน แผ่นภาพต่าง ๆ ซึ่งเป็นสื่อประเภทภาพ เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถช่วยกระตุ้นจินตนาการ ความคิด ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาได้ และภาพที่เด็กปฐมวัยชื่นชอบมาก คือ ภาพการ์ตูน และรูปแบบการ์ตูนแบบน่ารัก ลักษณะฉากตามจริง เป็นรูปแบบที่เด็กชอบมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ เนื่องจากภาพการ์ตูนเป็นภาพวาดที่มีลักษณะแปลกและตลกขบขัน มีความทันสมัย (สิริวรรณ ไขศรี, 2558, หน้า 127) อีกทั้งเด็กปฐมวัยยังอ่านหนังสือไม่ออกหนังสือภาพหรือภาพที่มีลักษณะเป็นภาพการ์ตูนจึงเหมาะสมกับเด็กวัยนี้ นอกจากภาพการ์ตูนจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่เด็กแล้ว ยังช่วยพัฒนาความพร้อมให้เด็กที่จะเรียนรู้และเพิ่มพูนความรู้ด้านคำศัพท์ ช่วยขยายความรู้ด้านต่าง ๆ ของเด็กให้กว้างขึ้นอีกด้วย (เป็พมา คุณเวทย์วิริยะ, 2549, หน้า 55) สอดคล้องกับการศึกษาของ กชกร ศรีสังข์ (2564, บทคัดย่อ) ที่พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานภาพการ์ตูนเป็นสื่อ พบว่า หลังการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางภาษาในการฟังและการพูด สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญ และการศึกษาของ วนิดา โรจนอุดมศาสตร์ (2562, หน้า 89 - 90) จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ได้ใช้คำคล้องจองประกอบภาพ (การ์ตูน) ในการพัฒนาทักษะการพูดสื่อสารของชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านการพูดสื่อสารที่สูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญ และการศึกษาเกี่ยวกับสื่อประสมโดยมีภาพการ์ตูนเป็นสื่อนั้นสอดคล้องกับการศึกษาของ จุไรรัตน์ ชมจรรย์, และพนมพร เฒ่าเจริญ (2555, หน้า 112) พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อประสมมีความสามารถในการพูดผ่านการออกเสียงคำ ร้อยละ 88.13 ของคะแนนเต็มสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 และการศึกษาของ ณัฐิกา สุริยาวงษ์ (2558, หน้า 177) ที่ใช้สื่อประสมเป็นสมุดภาพนิทานอาเซียน เพื่อเสริมทักษะการสื่อสารของเด็กปฐมวัย พบว่า ในภาพรวมเด็กปฐมวัยมีทักษะการสื่อสารสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญ

จากปัญหาและความสำคัญดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้ปฏิบัติการสอนเป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2 จึงสนใจเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ โดยให้เป็นความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย คือ ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยการเลือกใช้สื่อประสมและมีแผ่นภาพการ์ตูนเป็นส่วนสำคัญ เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาที่มีต่อความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายขึ้น และใช้เป็นสื่อการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2

จุดมุ่งหมายการศึกษา

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายของนักเรียนที่ใช้สื่อประสม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์
2. เพื่อศึกษาระดับความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายภาพรวมของนักเรียน ที่ใช้สื่อประสม ชั้นอนุบาลปีที่ 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ทราบแนวทางสำหรับครูผู้สอนระดับปฐมวัย ในการพัฒนาและเตรียมความพร้อมด้านความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย
2. ปลุกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้สนใจศึกษาและหาความรู้เพิ่มเติม
3. เป็นแนวทางในการศึกษารายงานหรือวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อความหมายในระดับอื่น ๆ ต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ห้อง 4 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลโคกสำโรง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี สังกัดเทศบาลตำบลโคกสำโรง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 23 คน ได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ การใช้แผ่นภาพการ์ตูนส่งเสริมทักษะภาษาที่มีต่อความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังจัดประสบการณ์ และระดับความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ภาพรวมของนักเรียนที่ใช้แผ่นภาพการตูนส่งเสริมทักษะภาษาที่มีต่อความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ชั้นอนุบาลปีที่ 2

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 2 รายการ ดังนี้

3.1 สื่อประสม ประกอบด้วยสื่อที่เป็นของจริง จำลอง บัตรคำ บัตรภาพ คำกลอน คำคล้องจอง เพลง และแผ่นภาพการตูน เป็นสื่อที่เป็นส่วนสำคัญ ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์สำหรับแผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 14 หน่วยการเรียนรู้ คือ ข้าว ผลไม้ ยานพาหนะ ประสาทสัมผัส วันเข้าพรรษา บ้านนออยู่ โรงเรียนของฉัน ชุมชนนออยู่ ฤดูหนาว โลกของสัตว์ วันพ่อ ต้นไม้ วันปีใหม่ วันสงกรานต์ โดยเป็นภาพการตูนขนาด 12x16 นิ้ว จำนวน 4 ภาพ ต่อหน่วยการเรียนรู้ สามารถเรียงต่อกันได้ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เฉลี่ยเท่ากับ 0.96

3.1.1 หาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) โดยใช้สื่อประสมและนำแผ่นภาพการตูนส่งเสริมทักษะภาษาที่มีต่อความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 14 เรื่อง และแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้แผ่นภาพการตูนส่งเสริมทักษะภาษาเป็นสื่อ จำนวน 14 หน่วยการเรียนรู้ ไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาและแสดงความคิดเห็น เพื่อให้หาค่าประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงต่อไป กำหนดเกณฑ์ +1 ถ้าแน่ใจว่า “ตรง” หรือ 0 ถ้าไม่แน่ใจว่า “ตรงหรือไม่” หรือ -1 ถ้าแน่ใจว่า “ไม่ตรง” โดยมีรายชื่อนผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ราย ดังนี้ 1. ดร. เพิ่มศักดิ์ เพิ่มประยูร ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยนานาชาติ การพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองบ้านหมี่ สังกัดเทศบาลเมืองบ้านหมี่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัย 2. นางวิไลวรรณ เจือทอง ตำแหน่งครู วิทยาลัยครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านโคกสำโรง สังกัดเทศบาลตำบลโคกสำโรง อำเภโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร และการสอน มีความเชี่ยวชาญด้านสถิติ และ 3. นางสาวธีราพร ขยันการ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงาน การประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 จังหวัดลพบุรี ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการและการศึกษา

ผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ลงความเห็นและให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำค่า IOC 0.66 ขึ้นไป (มาจากจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เกณฑ์ขั้นต่ำ คือ $2/3 = 0.66$) และผลการวิเคราะห์ IOC ทั้งหมดมีค่าตั้งแต่ 0.66 – 1.00 ขึ้นไป โดยมีค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ 0.96 อีกทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะให้ใส่หมายเลขหน้าในแผ่นภาพการตูนด้านบนซ้าย เพื่อให้ง่ายต่อการสังเกตของเด็ก หลังจากจบการจัด ประสบการณ์ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ รวมทั้งเพิ่มตัวการตูนหรือลดตัวการตูนในบางหน่วยการเรียนรู้

3.1.2 ปรับปรุงและแก้ไขแผ่นภาพการตูนส่งเสริมทักษะภาษาที่มีต่อความสามารถทางภาษา ด้านการสื่อความหมาย และแผนการจัดประสบการณ์ รวม 14 หน่วยการเรียนรู้ เตรียมนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือต่อไป และมีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) โดยทดลองใช้แบบภาคสนามกับชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำห้อง 3 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลโคกสำโรง ปีการศึกษา 2564 จำนวน 20 คน พบว่า ค่า E_1 เท่ากับ 81.53 สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80 ที่ตั้งไว้ และกำหนดให้สังเกตพฤติกรรมของความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายของนักเรียน

ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินความสามารถทางภาษา ด้านการสื่อความหมาย รายละเอียดดังนี้

3.1.2.1 การฟัง ระดับคุณภาพ 3 (ดีเยี่ยม) ฟังและสามารถจำแนกคำหรือเสียงที่ใช้ได้ถูกต้องตามกำหนดเวลา ระดับคุณภาพ 2 (ดี) ฟังและสามารถจำแนกคำ หรือเสียงที่ใช้ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ตามกำหนดเวลา ระดับคุณภาพ 1 (ผ่านเกณฑ์/ปรับปรุง) ฟังและสามารถจำแนกคำหรือเสียงที่ใช้ได้ถูกต้องเป็นบางส่วนหรือมีผู้ชี้แนะ

3.1.2.2 การพูด ระดับคุณภาพ 3 (ดีเยี่ยม) มีความชัดเจนของการพูดหรือเล่าด้วยการใช้คำ หรือประโยคที่ถูกต้อง ระดับคุณภาพ 2 (ดี) มีความชัดเจนของการพูดหรือเล่าด้วยการใช้คำ หรือประโยคถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ ระดับคุณภาพ 1 (ผ่านเกณฑ์/ปรับปรุง) ความชัดเจนของการพูด หรือเล่าด้วยการใช้คำหรือประโยคถูกต้องเป็นบางส่วนหรือมีผู้ชี้แนะ

3.1.2.3 การอ่าน ระดับคุณภาพ 3 (ดีเยี่ยม) สามารถจำแนกความเหมือน ความต่างของภาพ หรือสัญลักษณ์ได้ถูกต้อง ระดับคุณภาพ 2 (ดี) สามารถจำแนกความเหมือนความต่างของภาพหรือสัญลักษณ์ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ ระดับคุณภาพ 1 (ผ่านเกณฑ์/ปรับปรุง) สามารถจำแนกความเหมือนความต่างของภาพหรือสัญลักษณ์ได้ถูกต้องเป็นบางส่วนหรือมีผู้ชี้แนะ

3.1.2.4 การเขียน ระดับคุณภาพ 3 (ดีเยี่ยม) สามารถขีด เขียน ลากเส้นตามรอยประ วาดหรือวาดภาพตามแบบได้ถูกต้อง ระดับคุณภาพ 2 (ดี) สามารถขีด เขียน ลากเส้นตามรอยประ วาดหรือวาดภาพตามแบบได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ ระดับคุณภาพ 1 (ผ่านเกณฑ์/ปรับปรุง) สามารถขีด เขียน ลากเส้นตามรอยประ วาดหรือวาดภาพตามแบบได้ถูกต้องเป็นบางส่วนหรือมีผู้ชี้แนะ

3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ขึ้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบทดสอบปรนัยและการปฏิบัติ กำหนดค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.2 ภาคสนาม ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับที่ทดลองหาค่า E_1 พบว่า ค่า E_2 เท่ากับ 82.84 โดยมีรายละเอียดแบบทดสอบดังนี้

ตอนที่ 1 แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาด้านการฟัง ประกอบด้วย การจำแนกเสียง (5 ข้อ) และการปฏิบัติตามคำสั่ง (5 ข้อ)

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาด้านการพูด ประกอบด้วย การพูดบอกชื่อสิ่งต่าง ๆ จากภาพ (5 ข้อ) และการพูดเล่าเรื่องจากภาพ (5 ข้อ)

ตอนที่ 3 แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาด้านการอ่าน ประกอบด้วย การจำแนกความเหมือน ความต่างจากภาพ (5 ข้อ) และการเข้าใจความหมายของคำ (5 ข้อ)

ตอนที่ 4 แบบทดสอบวัดความสามารถทางภาษาด้านการเขียน ประกอบด้วย การลากเส้นตามรอยประ (5 ข้อ) และการวาดภาพตามแบบ (5 ข้อ)

3.2.1 กำหนดให้ผู้ควบคุมการทดสอบอธิบายวิธีการทำที่ละข้อจนหมดชุดข้อสอบในแต่ละตอน และทำการทดสอบวันละ 1 ตอน โดยเรียงลำดับจากตอนที่ 1 - 4 รวมเวลาทดสอบ 4 วัน ใน 1 สัปดาห์ และนำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ นั่นคือ แบบทดสอบแบบเลือกตอบ ได้แก่ ทักษะด้านการฟัง (การจำแนกเสียง) ทักษะด้านการอ่าน (การจำแนกความเหมือน ความต่างของภาพ และการเข้าใจความหมายของคำ)

โดยกำหนดว่าข้อใดกาบาทถูก ให้ 1 คะแนน และข้อที่กาบาทผิด ไม่ได้กาบาท หรือกาบาทเกินกว่า 1 ข้อ ให้ 0 คะแนน และแบบทดสอบภาคปฏิบัติ แบ่งเป็นระดับคะแนน 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การประเมินปฏิบัติตามคำสั่ง ดังนี้ ทักษะด้านการฟัง การปฏิบัติตามคำสั่ง ระดับ 3 ปฏิบัติได้ถูกต้องด้วยตนเอง ระดับ 2 ปฏิบัติได้ถูกต้องโดยครูชี้แนะ และระดับ 1 ไม่สามารถปฏิบัติได้ หรือปฏิบัติได้ไม่ถูกต้องทักษะด้านการพูด การพูดบอกชื่อสิ่งต่าง ๆ จากภาพ ระดับ 3 พูด/ตอบได้ถูกต้อง ระดับ 2 พูดบอกชื่อได้ใกล้เคียง และระดับ 1 นิ่งเฉยไม่พูด การพูดเล่าเรื่องราวให้เกี่ยวข้องกับ สอดคล้องกับภาพ ระดับ 3 เล่าเรื่องได้สอดคล้องตรงประเด็น ระดับ 2 เล่าเรื่องได้โดยครูชี้แนะหรือเล่าได้แต่ไม่ตรง ประเด็น และระดับ 1 ไม่สามารถเล่าเรื่องได้ด้วยตนเอง

3.2.2 ทักษะด้านการเขียน การลากเส้นตามรอยประ ระดับ 3 ลากเส้นได้ต่อเนื่องชัดเจนตรงตาม รอยประ ระดับ 2 ลากเส้นได้ต่อเนื่องแต่ไม่ตรงตามรอยประ และระดับ 1 ลากเส้นขยุกขยิก / ลากเส้นขาดตอนไม่ต่อเนื่อง การวาดภาพตามแบบ ระดับ 3 วาดภาพได้ครบองค์ประกอบถูกต้องชัดเจน ระดับ 2 วาดภาพได้ไม่ครบองค์ประกอบ แต่ชัดเจน และระดับ 1 วาดภาพได้เป็นบางส่วน หรือไม่ชัดเจน

สรุป เครื่องมือดังกล่าวมีค่าประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 81.53/82.84

4. ระยะเวลาในการศึกษา ปีการศึกษา 2565 ภาคเรียนที่ 1 และ 2 ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ จำนวน 14 สัปดาห์ (14 หน่วยการเรียนรู้) สัปดาห์ละ 5 วัน ต่อ 1 หน่วย วันละ 30 นาที วันที่ 13 มิถุนายน 2565 ถึง 10 มีนาคม 2566

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 การเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายของนักเรียนที่ใช้สื่อประสม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ โดยการใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่

5.2 เพื่อศึกษาระดับความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ภาพรวมของนักเรียนที่ใช้สื่อ ประสม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่เทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 85

ผลการศึกษา

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายก่อนจัดประสบการณ์และ หลังจัดประสบการณ์ ปรากฏผลดังนี้

การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ได้มาจากแบบทดสอบความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยและการปฏิบัติ 4 ตอน ตอนละ 10 ข้อ ใช้วัดความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย 4 ด้าน คือ ด้านการฟัง ด้านการพูด ด้านการอ่าน และด้านการเขียน การเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากก่อนจัดประสบการณ์ (Pre-test) และหลังจัด ประสบการณ์ (Post-test) ดังนี้

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนจัด
ประสบการณ์ (Pre-test) และหลังจัดประสบการณ์ (Post-test)

N = 23

ความสามารถทางภาษา ด้านการสื่อความหมาย	$\bar{x}$	S.D.	t	df	p
ภาพรวม	35.73	5.87	29.19	22	.000**
ด้านการฟัง	8.30	2.75	14.46	22	.000**
ด้านการพูด	11.08	3.13	16.97	22	.000**
ด้านการอ่าน	5.69	1.63	16.69	22	.000**
ด้านการเขียน	10.65	3.48	14.65	22	.000**

** P < 0.05

จากตาราง 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า หลังจัดประสบการณ์นักเรียนมีความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย สูงกว่าก่อนจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีคะแนนเฉลี่ย หลังจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนจัด ประสบการณ์ 35.73 คะแนน โดยมีคะแนนด้านการฟัง เฉลี่ย 8.30 คะแนน ด้านการพูด เฉลี่ย 11.08 คะแนน ด้านการอ่าน เฉลี่ย 5.69 คะแนน ด้านการเขียน เฉลี่ย 10.65 คะแนน

2. ผลการศึกษาระดับความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ภาพรวมของนักเรียนที่ใช้ สื่อประสม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปรากฏผลดังนี้

การวิเคราะห์ระดับความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้ จากแบบบันทึกการสังเกตความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายรายบุคคล จากแผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้สื่อประสม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นสื่อ รวม 14 หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการสังเกต พฤติกรรมด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน กำหนดเกณฑ์การสังเกตและให้คะแนน 3 ระดับ คือ 3 (ดีเยี่ยม) 2 (ดี) 1 (ปรับปรุง) คะแนนแต่ละแบบมี 12 คะแนน แต่ละหน่วยมี 5 แบบ รวมคะแนนต่อหน่วยการเรียนรู้ เท่ากับ 60 คะแนน และนำคะแนนรวมมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 85 โดยมีผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถ ทางภาษาด้านการสื่อความหมายภาพรวม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ดังนี้

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายในภาพรวม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 85

N = 23

ความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ภาพรวม (14 หน่วยการเรียนรู้)	$\bar{x}$	S.D.	Test Value = 85		
			t	df	p
คะแนนกิจกรรมความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ภาพรวม (5 ด้าน)	1,116	19.941	193.37	13	.000**

** P < 0.05

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ภาพรวมของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 85 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย เท่ากับ 1,116 คะแนน จากคะแนนเต็ม 1,380

อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อประสมที่มีต่อความสามารถทางภาษา ด้านการสื่อความหมาย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายหลังจัดประสบการณ์ของนักเรียนที่ใช้สื่อประสม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าก่อนจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นแสดงว่า การจัดประสบการณ์ด้วยการใช้สื่อประสม ซึ่งประกอบด้วยของจริง จำลอง บัตรคำ บัตรภาพ คำคล้องจอง เพลง และแผ่นภาพการ์ตูน เป็นสื่อในกิจกรรมเสริมประสบการณ์นั้น สามารถพัฒนาความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายได้ผลดี ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับนักการศึกษาหลายท่านที่ได้ศึกษาและใช้ภาพการ์ตูนเป็นสื่อหรือประสมประกอบการเรียน อาทิ การศึกษาของ ปัทมา คุณเวทย์วิริยะ (2549) พบว่า ระดับความสามารถทางภาษาของชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยใช้ภาพการ์ตูนประกอบเป็นสื่อทั้งด้านการเล่านิทานและการอ่านนิทาน การศึกษาของ กชกร ศรีสังข์ (2564) การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัย สื่อที่ใช้เป็นนิทานภาพ พบว่า ทักษะการสื่อสารภาษาไทย ด้านการฟัง และด้านการพูดของนักเรียน หลังจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญ การศึกษาของ จุไรรัตน์ ชมจรรย์ และพนมพร เผ่าเจริญ (2555) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อประสมมีความสามารถในการพูดด้านการออกเสียงคำ ร้อยละ 88.13 ของคะแนนเต็ม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 และการศึกษาของ ณัฐิกา สุริยาวงษ์ (2588) ที่ใช้สื่อประสมเป็นสมุดภาพนิทานอาเซียนเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของเด็กปฐมวัย พบว่า ในภาพรวมเด็กปฐมวัยมีทักษะการสื่อสารสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญและผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่า แนวทางดังกล่าวมีความเหมาะสม มีประโยชน์ในการช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยด้านการฟัง และด้านการพูดของเด็กปฐมวัย และการศึกษาของ วนิดา โรจนอุดมศาสตร์ (2562) ศึกษาการ

พัฒนาทักษะการพูดสื่อสาร ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ ผลการศึกษา หลังการจัดประสบการณ์ เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านการพูดสื่อสารที่สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญ

2. ระดับความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายของนักเรียนที่ใช้สื่อประสม ชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า ภาพรวมนักเรียนมีระดับความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 85 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า นักเรียนฟังและสามารถจำแนกคำหรือเสียงที่ใช้ได้ มีความชัดเจนของการพูดหรือเล่าด้วยการใช้คำหรือประโยคที่ถูกต้อง สามารถจำแนกความเหมือน ความต่างของภาพหรือสัญลักษณ์ได้ถูกต้อง ซึ่งเป็นทักษะของการอ่าน และสามารถลากเส้นตามรอยประ วาดหรือวาดภาพตามแบบได้ถูกต้อง และการศึกษานี้ สอดคล้องกับนักการศึกษาหลายท่านที่ได้ศึกษาและสื่อประสมประเภทภาพการ์ตูนเป็นสื่อ นักเรียนมีพัฒนาการความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน อาทิ การศึกษาของ Hochstetler (1976; อ้างถึงใน วาสนา บัวศรี, 2552) ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน ของนักเรียนที่เรียนชั้นอนุบาล โดยภาพการ์ตูนและประสมด้วยสื่ออื่น ๆ ประกอบการคิด ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนสามารถคิดได้เร็ว พูดได้คล่อง ถูกต้อง และกว้างขวาง และสรุปว่าการใช้สายตาจำแนกความแตกต่างภาพการ์ตูน ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและพูดของเด็ก การศึกษาของ Bangs (1988; อ้างถึงใน วาสนา บัวศรี, 2552) ศึกษาโดยนำภาพการ์ตูนประกอบการเรียนประสมกับสื่ออื่น ๆ เพื่อให้เด็กเรียนรู้คำศัพท์ใหม่เพิ่มขึ้น ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนรู้คำศัพท์ใหม่เพิ่มขึ้น เข้าใจประโยคไวยากรณ์ และความหมายของภาษาได้สูงขึ้นกว่าก่อนการใช้สื่อประสม ไม่ว่าจะเป็นการเติมคำลงในช่องว่าง อธิบายภาพเป็นเรื่องราวพร้อมทั้งให้เหตุผล การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงความคิดและบอกเรื่องราวเกี่ยวกับภาพ และคิดสรุปความเข้าใจได้ การศึกษาของ จิตรา พลสุธรรม, และชลธิศ สมานิติ (2560) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ สื่อที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นภาพการ์ตูน เป็นการศึกษาตามแนวสะเต็มศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 พบว่า เด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษามีคะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อความหมายของหลัง การทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และผลจากการสังเกตพฤติกรรมพบว่าเด็กปฐมวัยมีทักษะการสื่อความหมาย ซึ่งประกอบด้วยความสามารถด้านการพูดบอกชื่อสิ่งของการพูดเล่าเรื่อง ตามลำดับเหตุการณ์และการวาดภาพให้ผู้อื่นรู้ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

จากผลการศึกษาข้างต้นของการจัดประสบการณ์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้สื่อประสม เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายนั้น นักเรียนมีความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย หลังจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และระดับความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ภาพรวมนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 85 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยสรุปได้ว่าอาจเป็นผลมาจากปัจจัยดังต่อไปนี้

2.1 การจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อประสม และมีแผ่นภาพการ์ตูน เป็นสื่อร่วมสำคัญนั้น เหมาะสมกับวัยของเด็ก เพราะภาพที่มีลักษณะลายเส้นการ์ตูน เป็นเรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กเห็นอยู่บนแผ่นกระดาษ จึงทำให้สนใจ สนทนาโต้ตอบ เล่าเรื่องเป็นประโยคสั้น ๆ หรือประโยคต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ เพราะเด็กรู้จักสังเกตรายละเอียดต่าง ๆ ของภาพและหาความหมายจากภาพ ทำท่ายต่อการเรียนรู้ จึงส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถ

ในทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ผลการศึกษาที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ วาสนา บัวศรี (2552) กล่าวว่า การใช้ภาพการ์ตูนประกอบการเล่าเรื่องและมีกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยนั้น เป็นการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาสื่อสารของเด็กได้ ทำให้เด็กมีพัฒนาการทักษะภาษาในการสื่อสารทางภาษาดีขึ้น สามารถประยุกต์ใช้ได้ในการเรียนรู้และในชีวิตประจำวัน จึงช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาและพัฒนาความต้องการในการเรียนรู้ของเด็ก

2.2 เครื่องมือที่ใช้มีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 81.53 / 82.84 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80 ที่ตั้งไว้ก่อนที่จะนำไปใช้ จึงทำให้ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ที่กล่าวว่าเด็กปฐมวัยชอบดูการ์ตูน ไม่ว่าจะเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว และการใช้สื่อประสมประกอบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลให้การศึกษาเป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้วิจัย สอดคล้องกับการศึกษาของ รัญจวน ประโมจน์ย์ (2552) ที่ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 หลังจัดกิจกรรม มีความสามารถด้านการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเครื่องมือที่ใช้มีประสิทธิภาพ 85.91 / 84.35 โดยใช้แบบฝึกทักษะของการเล่านิทานประกอบภาพต่อความสามารถด้านการเขียน และสนับสนุนด้วยการศึกษาของ วาสนา บัวศรี (2552) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ เรื่องธรรมชาติรอบตัวเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทานจากหนังสือภาพ พบว่า หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เด็กปฐมวัยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และเด็กปฐมวัยมีความคงทนต่อการจดจำเรื่องราวได้นานกว่า 1 เดือน อย่างมีนัยสำคัญ โดยเครื่องมือมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80

2.3 บรรยากาศการเรียนรู้ จะเห็นว่าการใช้สื่อประสมและแผ่นภาพการ์ตูน ซึ่งประกอบไปด้วยตัวการ์ตูนมากมายหลากหลายกิริยา จะกระตุ้นให้เด็กแสดงออกถึงความสนใจ เกิดความสุขและสนุกสนานในการเรียน จึงส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็ก ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับการจัดบรรยากาศที่ ชนิพรณ จาติเสถียร, กันตวรรณ มีสมสาร, และอภิตี ไชยกาล (2560) ได้กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางด้านจิตภาพถือว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาโดยใช้สื่อประสมที่มีต่อความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย ประกอบด้วย 3 ประการ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรถามคำถามอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา เพื่อกระตุ้นและเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ภาษาแสดงความคิดเห็น มีโอกาสฟังเสียงต่าง ๆ ที่หลากหลาย เกิดความคิดจินตนาการที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และแสดงออกทางภาษา ทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนสูงขึ้น อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กให้เต็มศักยภาพ

2. ขณะจัดประสบการณ์ ควรจะเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกตามบทบาทของตัวการ์ตูนในแผ่นภาพ การ์ตูน และตอบคำถามของเรื่องไปด้วยในทุก ๆ เรื่อง เนื่องมาจากการศึกษาพบว่า ทำให้เด็กเกิดความสุขและรู้สึกว่ามีส่วนร่วมในกิจกรรม จึงแสดงความสนใจอยากศึกษาเรื่องต่อไปอีก ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านอารมณ์ จิตใจ ทำให้เด็กมีสมาธิในการฟัง และเชื่อมโยงไปสู่พัฒนาการด้านการพูด การอ่าน การเขียน ตามระดับความสามารถของเด็กได้

3. ให้มีการนำบทเพลง คำคล้องจองที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาของตัวการ์ตูนต่าง ๆ ในแผ่นภาพการ์ตูน มาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจในกิจกรรม และเกิดความกระตือรือร้น มีความสุขและสนุกสนานในการเรียน ทำให้การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปอย่างราบรื่น ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในภาษาและสามารถใช้ภาษาพูดซักถาม ร่วมแสดงความคิดเห็นกับผู้อื่น เนื่องจากเด็กเกิดความมั่นใจและกล้าที่จะแสดงออกตามโอกาส

4. เนื่องจากช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลมีเวลาจำกัดในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ อาจจะทำให้การดำเนินกิจกรรมในบางขั้นตอนรีบเร่ง ส่งผลให้การรับรู้ของเด็กบางส่วนขาดความเข้าใจชัดเจน และไม่สามารถแสดงออกถึงสิ่งที่คิดและเรียนรู้ได้เต็มที่ ทำให้การพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กเกิดผลได้ไม่เต็มศักยภาพ ดังนั้นในการจัดทำแผนดำเนินการจัดประสบการณ์จึงควรกำหนดแผนการให้เหมาะสมและเพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาทดลองซ้ำ โดยใช้ระยะเวลาทดลองให้มากกว่าการศึกษาครั้งนี้
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบผลของความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมายของเด็กเป็นรายด้าน เช่น ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ รวมถึงความคงทนของความสามารถทางภาษาด้านการสื่อความหมาย
3. ควรมีการศึกษาการใช้สื่อประสมในกิจกรรมประจำวันอื่น ๆ เช่น กิจกรรมเสรีกิจกรรมสร้างสรรค์ หรือกิจกรรมเกม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กชกร ศรีสังข์. (2564). แนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยด้านการฟัง และด้านการพูด
ของนักเรียนปฐมวัยในโรงเรียนระบบสองภาษา: กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านฮาบาบา. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จิตรา พลสุธรรม, และชลธิป สมบัติ. (2560, มกราคม- เมษายน). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนว
สะเต็มศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อความหมายของเด็กปฐมวัย. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์,
32(1), 117 – 123.
- จุไรรัตน์ ชมจรรย์, และพนมพร เผ่าเจริญ. (2555, มกราคม – เมษายน). ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้สื่อประสม
ที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย. วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์, 7(18), 105 – 114.
- ชนิพรรณ จาติเสถียร, กันตวรรณ มีสมสาร, และอภิรดี ไชยกาล. (2560). การส่งเสริมความสามารถทางภาษา
สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: พลัสเพรส จำกัด.
- ณัฐิกา สุริยาวัช. (2558). การพัฒนาสื่อประสมนิทานอาเซียนโดยจัดประสบการณ์แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วม
เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปัทมา คุณเวทย์วิริยะ. (2549). ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับกิจกรรมการเรียนรู้
แบบจิตปัญญา โดยใช้สื่อไม่มีโครงสร้าง. ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนเทศบาลตำบลโคกสำโรง. (2564). รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2563 – 2564. ลพบุรี: ผู้แต่ง.
- รัฐจวน ประโมจน์. (2552). ผลการจัดกิจกรรมเสริมการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อความสามารถ
ด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วนิดา โรจนอุดมศาสตร์. (2562). รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2
ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ โรงเรียนสามแยกบ้านเนียง
(สิทธิพันธ์อนุกุล) อำเภอเมือง จังหวัดยะลา. ยะลา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา
เขต 1.
- วาสนา บัวศรี. (2552). เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียนสาระการเรียนรู้ เรื่อง ธรรมชาติ
รอบตัวเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทานจากหนังสือภาพ.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.
กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สิริวรรณ ยะไชยศรี. (2558, เมษายน - มิถุนายน). รูปแบบการ์ตูนแอนิเมชัน 2 มิติ เพื่อการเรียนรู้ด้านการมีวินัย
สำหรับเด็กปฐมวัย. วารสารบัณฑิตศึกษา, 12(57), 123 – 130.